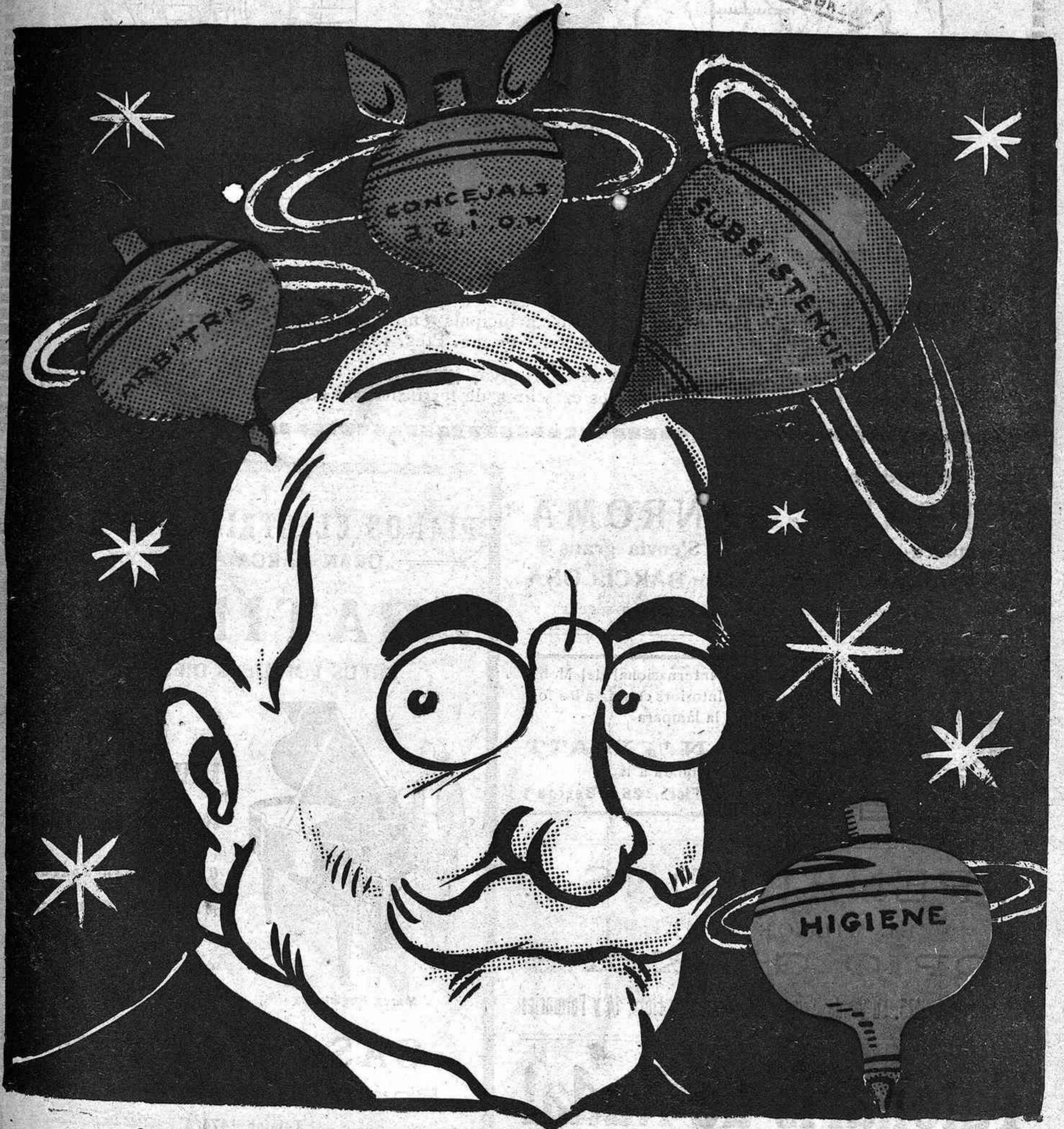

Barcelona 16 de Novembre de 1923

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVI Número 2332 15 cèntims — Atrassats, 30

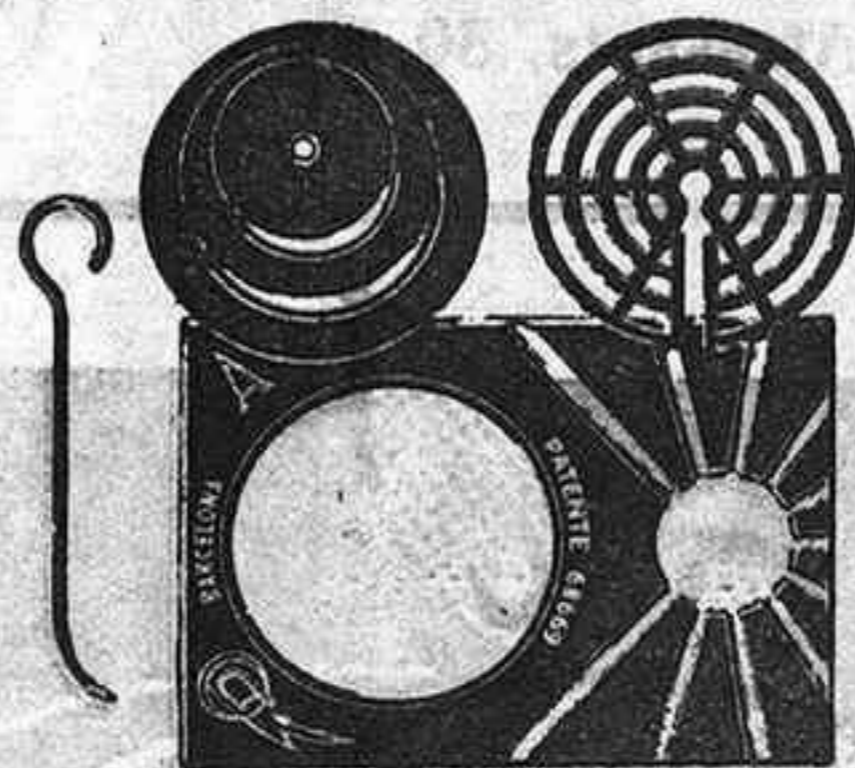
REPUBLICA CATALANA
PATENTES BARCELONA

ENGÜNIA DE BATLLE

—Aquestes baldufes acabaran per a fer-me perdre el cap.

PLANXA "CUBRE-HORNILLO D"

Llimplesa :: Comoditat :: Economia :: Rapidesa

L'invent més senzill i més pràctic conegut. S'adapta a qualsevol fogó de carbó i de llenya sense cap classe de treball. De venda en totes les principals tendes de ferreteria i bateria de cuina
Tamany 26 X 37 c/m. Ptes. 15

DIPÒSIT GENERAL: DE-NEGRI - Rambla de Catalunya, 43. — Contra envio de Ptes. 15 en Gir postal o segells de correu, es remet a totes les estacions de ferrocarrils d'Espanya franc d'embalatge

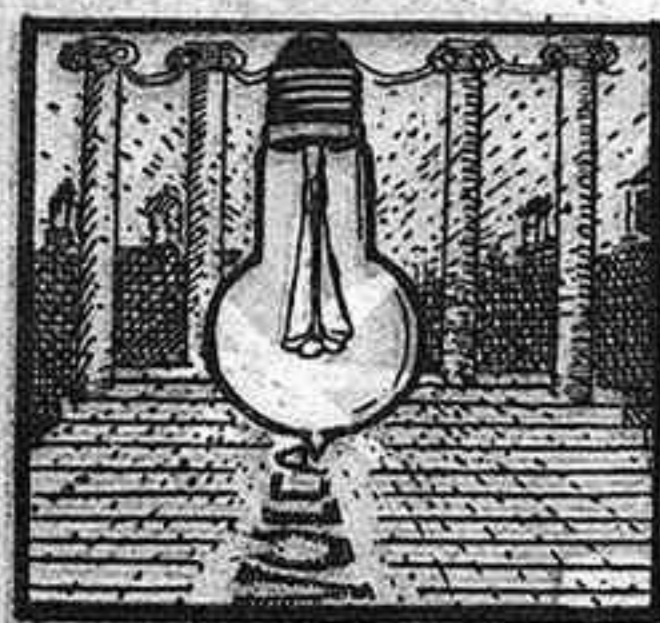
Acaba de sortir el catàleg

ESPORTS - SANROMA

Demaneu-lo avui mateix S'envia gratis

A. SANROMA - Balmes, 62 - BARCELONA

(Si desitja s'enviï certificat, enviï 30 cèntims en segells)

L'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors estaria a les fosques si no fos la làmpara

VULCAN 1/2 WATT

La trobarà a la
Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

:: PENELLONS ::

EL MILLOR REMEI:

TOPIC GILKENS

Preu del remei: 1'25. En venda: Segalà, Rambla de les Flors, 14 y Farmacies

Talonaris de Nadal

Carrer Unió, 3 - BARCELONA

PIANOS ELECTRICS PER A BAR

GRAN MARCA ALEMANYA

FRATINOLA

PREUS I MODELS DIFERENTS

Marca Registrada

ROTLLOS DES DE 5 PTES.

Sovinteig de Novetats

Ocasions en aparells procedents de canvis per : les nostres marques :

CASA WERNER

Ronda Universitat, 31

Telèfon 1474 A.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Una gran visió

Un inspector, sempre és un home seriós que imposa respecte. Fins els inspectors dels tramvies, que en l'escala dels inspectors són els més humils, tenen un posat d'home amb responsabilitat, encarregats de pendre'l número a tots els passatgers. D'inspectors n'hi havien de totes menes, però a la llista interminable d'inspectors, s'han d'afegir els darrerament apareguts, els inspectors de municipis.

Però aquests nous funcionaris no imposen respecte més que a molts comptats ciutadans. L'inspector de hisenda, el de policia, el de l'arbitri municipal o el de tramvies, posseeixen una extensa autoritat, que, de lluny o d'aprop, ens interessa a tots. L'inspector de municipis, no afecta més que a unes quantes dotzenes de senyors, i resulta persona grata an els reste dels ciutadans. No hi fa res que hagin estat nomenats per la *Gaceta* centralista, ni que vinguin d'altres terres.

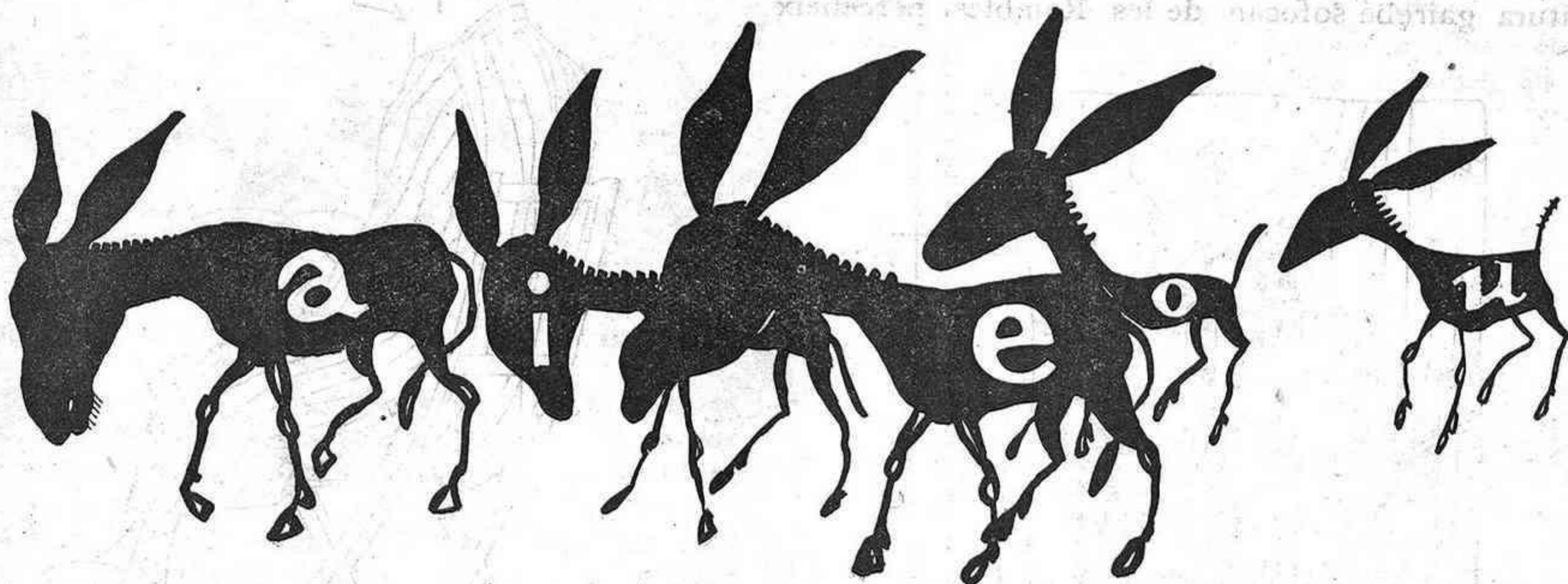
Si pogués ésser, els caps de família barcelonins, els que paguem la cèdula i l'impost d'inquilinat, i els arbitris i la dècima, els convidaríem a dinar, cada dia un, en demostració de solidaritat inspectora i arribats els postres, els hi diríem:

—Jo de vostès, lo primer que miraria seria això, això i això...

Això, això i això, serien moltes coses, però sobre tot una: l'adquisició dels parcs municipals. El bon barceloní, ja hi passava per les aigües, i per les cases barates, i pel «Metro», i per lo dels cementiris, i per lo dels mercats, i per lo de la carn. Era un negoci, era una vegada i prou, era avui per tu i demà per mi, però l'adquisició de parcs, es feia tan sovint que va esdevenir abusiva, no pel negoci, sinó per la repetició. Cada vegada el parc era més car i més lluny. El darrer ja era a Martorell. El Montseny i els Pirineus, haurien arribat a ésser propietat municipal de Barcelona.

—Veuran—ens deien els regidors,—Si els municipis anteriors haguessin tingut la nostra previsió, el Tibidabo, en lloc d'ésser d'una societat anònima, pertanyeria a Barcelona. Per això adquirim parcs llunyans, perquè pensem en l'engrandiment futur de la ciutat.

Això és lo que va perdre an els regidors, el que anaren massa lluny, i anar massa lluny, equival a passar-se de llest. Es lo d'aquella parella, que havent arribat al bosc, on no realitzaren exercicis espirituals precisament, es defensaven dient que no havien fet

Sabeu on van tants animals
amb eix posat de sentiment?
Van cap a cà l'Ajuntament.
per a suplir els vells consejals.

més que anar al bosc. «Heu anat massa lluny!», respongueren les famílies, i els casaren. Si els regidors s'haguessin quedat en el parc Güell, haurien tingut una de tantes pensades, però pujaren al Tibidabo, descendiren, emprengueren el camí del Vallès i tots els camins, i ja no hi havia terra accessible que no fos tractada com a parc, i que no ingressés en el pressupost municipal amb unes xifres tan fantàstiques que semblaven alemanyes.

—Home,... Això és molt gran!—li digueren a un regidor radical quan el famós afer de les aigües.

—Es un projecte de gran ciutat!—respongué el regidor.

Lo dels parcs, era també un projecte de gran ciutat. Els regidors volien una Barcelona imperial, una Barcelona de oda d'En Verdaguer, de Ciutat Futura, de Nova York del mediterrani, en la qual el Tibidabo seria el Turó Parck, i la Gran Via, el Passeig de Sarrrià. Com l'Estevet a la dona, la veien espaiosa. Quan els inspectors vagin a veure els parcs adquirits, després de recórrer quilòmetres i quilòmetres, quedaran admirats de la previsió dels regidors que miraven a Barcelona com si tingués d'ésser la capital de Xauxa.

PARADOX

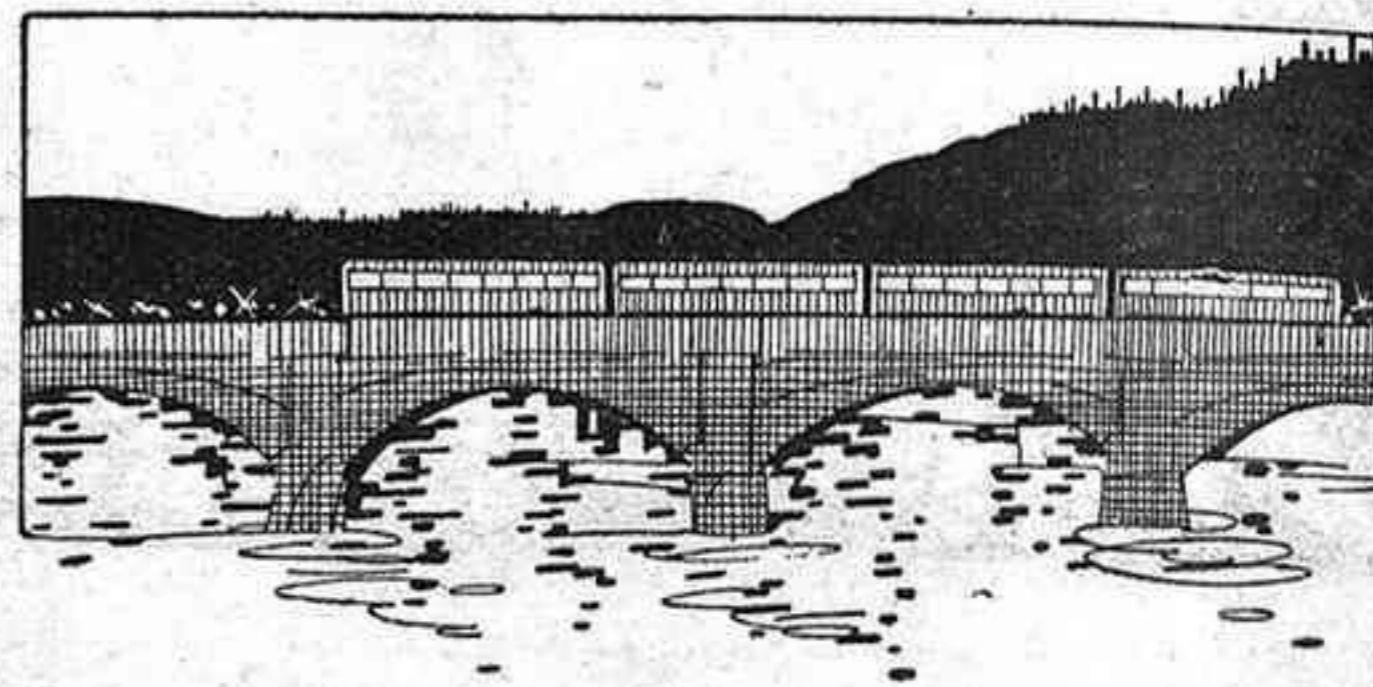
PAISATGE DE TARDOR

La tardor és suau com una carícia de amant. L'aire, tebi i calma, sembla submergit, sota la boira, en un son deliciós. Per primera vegada la nostra sensibilitat de meridionals, avesada a la temperatura gairebé sofocant de les Rambles, percebeix

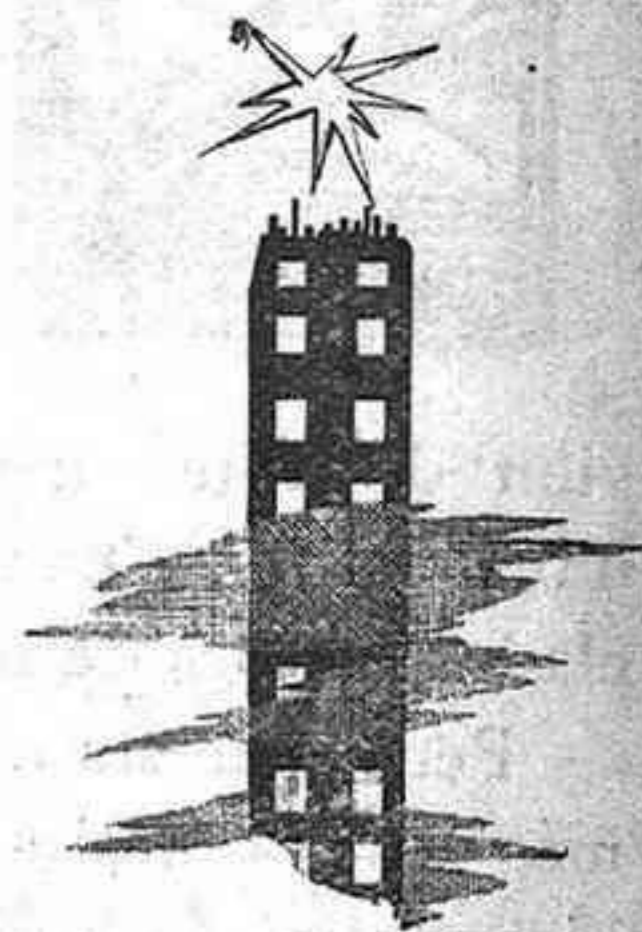
i saboreja per tots els seus poros la suprema dolçor d'aquestes jornades tardorenques.

Mai com a la tardor per a fruit a París la suggestió i l'encant del paisatge. Si l'aire és lleu, la llum difosa en

l'aire té la delicada opacitat d'una perla. I aquesta llum—una llum tèrbola, semi-líquida, de clarabòia—retorna a les coses tot el seu color i a la ciutat tot el seu caràcter, el caràcter sumptuós i sever de *ville* labrada, treballada.

Sota el cel de tardor, els carrers, estrets i tortuosos, del «vell París», amb al seus edificis de parets i muralles de color de betum, esdevenen més sinistres; els negres esquelets dels arbres de les grans avingudes, ja mig despulats sota la copa àurea i macilenta, prenen qualitats de bronze; la silueta immaterial, transparent, de les cúpules i torres llunyanes, apareixen sota la boira més transparents, més llunyanes; les teulades, còsides materialment de petites xemeneies, protegint sota la coberta de pissarra les elevades demores de la que algú, molt espiritualment, ha qualificat de població «sur-urbana», semblen més importants, més elevades i àdhuc en algun indret s'eleva una *mansarde*

El año en la Mano

COMENTARI

—I quin «Año», noi.
—Ja ho veus, treu foc!

petita, pobra, despullada, solitària que suggereix —tant elevada sembla! — la fantàstica «cabana» de Rimbaud penjada a un estel; tot París, en fi, recobra ara el seu aspecte natural, això és, l'aspecte d'un immens i vivent aiguafort, impregnat d'història, de roman, de llegenda de misteri...

Cap al tard, a l'hora en que la fatiga comença a passar damunt del nostre cos i el vèrnic — el funest espantall parisenc — ve a interrompre de quan en quan el curs cinematogràfic del pensament, l'ombra d'un square o d'un jardí ens invita al repòs.

Des d'allí, viva encara en l'esperit la visió tardorenca, ens disposem — amb el permís d'En Maurras, l'enemic declarat de tota reveria — a divagar, a somniar. A somniar?... No ho sabríem dir. Asseguts a tres passes d'una senyora taciturna que té, en aquesta hora divina, l'impagable heroisme de llegir les obres somolents i soporíferes de Marcel Proust, somniem de debò, amb els ulls ben oberts, que'l «Metro» — el convoi de cinc cotxes que apareix al lluny atravesant el Sena — és petit com una joguina de Reis..

PAU LIONEL

El veritable comte

Conten que dies enrera, no gaires, uns metges es reuniren, junt amb algunes autoritats, per a parlar de la necessitat i manera immediata d'aixecar un sanatori.

Bona idea. I com el sanatori havia d'ésser un bon sanatori, el lloc havia d'ésser també un bon lloc. Passaren llista. Examinaren els millors indrets. A l'últim un digué:

—A les costes de Garraf!

Les costes de Garraf són a la moda. Si tenia Sitges

un autòdrom cap al Sur, per què no hauria de posseir, cap al Nord, un sanatori? Així esdevenia Sitges un poble complet, ja que si havia hagut al costat d'un «Cau Ferrat», un cau d'or, s'hi aixecaria al costat d'una pista, per a perdre la vida a centcinquanta per hora, una santa casa on se conservaria la vida complint repòs absolut. Sitges triomfava. El sanatori, seria per a les costes de Garraf.

Llavores una autoritat, que encara que militar, és civil, preguntà com aquell que no diu res:

—I de qui són els terrenys que s'adquiririen per al sanatori?

El defensor de les costes de Garraf s'apressà a respondre:

—Del senyor comte de Güell.

L'autoritat militar i civil feu una ganyota que equivalia a un Ah! de mitja sorpresa. No havia acabat de fer la petita ganyota de mitja sorpresa, que preguntà:

—I no els hi sembla que, en les actuals circumstàncies, no seria gaire discret comprar terrenys an el senyor de Güell?

—I per què? — li preguntaren?

—Es una opinió — es limità a respondre.

I als pocs dies, arribava a Barcelona l'inspecció al Municipi, que vé, entre altres coses, a posar en clar l'adquisició de parcs municipals.

Homenatge an En Pich

L'èxit de l'Exposició del Moble era un bon motiu, per a que es refrendés la fe de Barcelona en la seva futura Exposició.

L'àpat d'homenatge tingue lloc a Montjuich mateix en el Palau d'Art Modern, ple de sonoritats de treball

i de magnificències artesanes. Hi havia homes d'activitats tècniques, prestigis de l'art, de la política, de les finances, i hi havia també, el ciutadà anònim, enamorat de Barcelona, el ciutadà senzill, sense enveja ni rencúnia, que judica a l'home per la seva obra i aplaudeix quan l'obra és bona i patriòtica, sense prejudicis ni mesquineries. I com no podia ésser d'altra manera, s'aplaudí molt i es consagrà una vegada més la grandesa del projecte d'Exposició que ha d'enriquir i embellir Barcelona, transformant una muntanya, que era vilesa i oprobi de la metropoli catalana.

En acabar-se l'àpat, parlaren bellament l'industrial senyor Pallejá i el vispresident del Comitè del Moble senyor Vega i March oferint el banquet. Després el veterà Junoy, teixí una gràcil complanta d'optimisme. En Sagredo i En Tarragó lloaren l'obra realitzada, que és obra de tot Barcelona. En nom de les classes productores, digué encertades i coratjoses paraules el senyor Llopis.

En Pich, explicà en un discurs, clar de concepte i vibrant de forma, els treballs que es venen realitzant pel futur certàmen i per tal de confondre als que l'atacaven escudats en l'anònim, cità algunes xifres, que palesen la bona feina que en aquest sentit ve realitzant-se. De les dades aportades pel senyor Pich es conclou que fins ara, es porten gastats 27 milions de pessetes solament, o sia que del montant de l'emprès-

tit municipal en queden encara uns 57 milions. L'Exposició del Moble, porta gastades 950.000 pessetes i recaudades unes 780.000, ço que fa preveure que s'arribarà al nivellament.

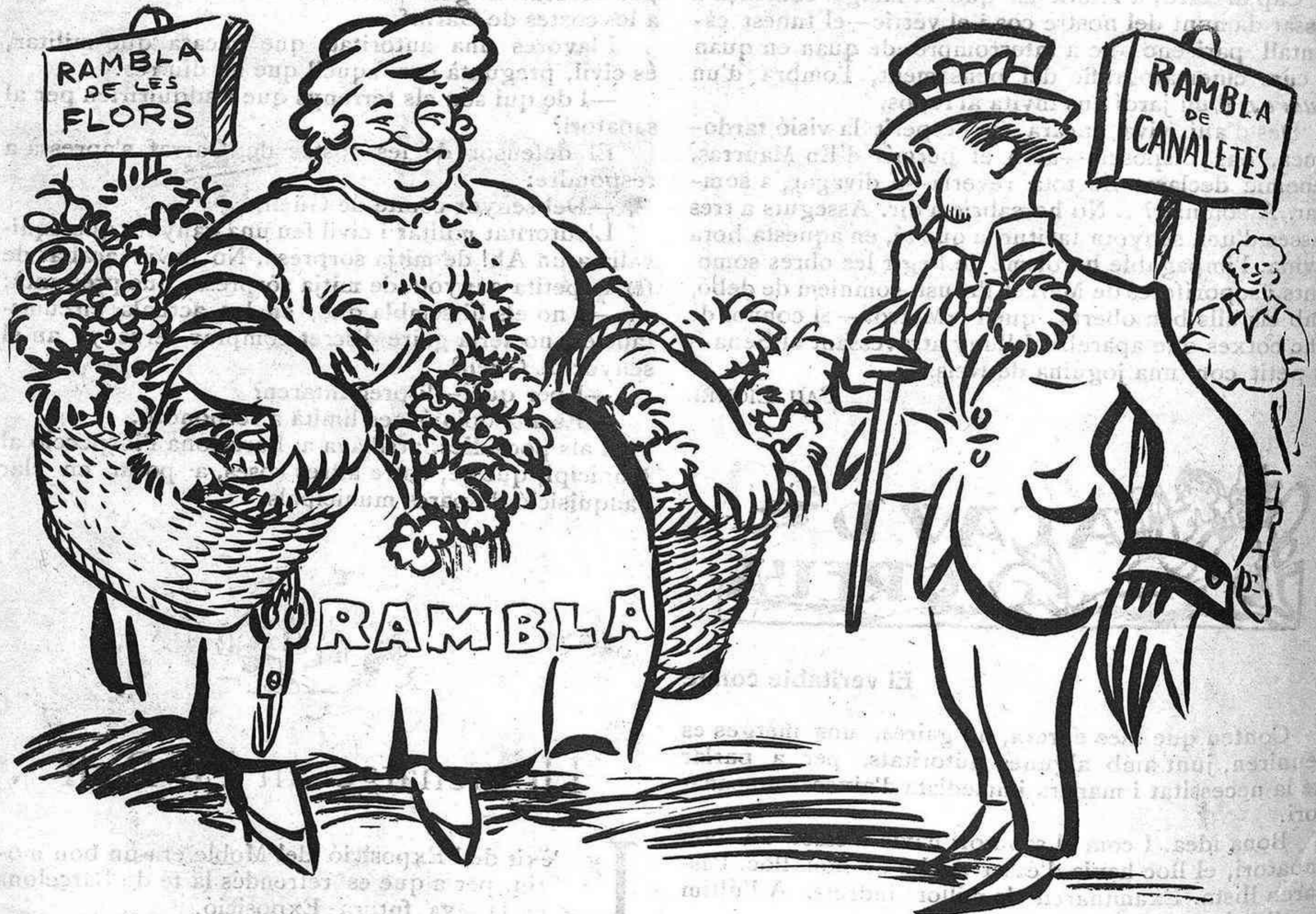
El senyor Pich terminà la seva peroració afirmant la seva fe en el pervindre de la ciutat i en l'èxit de la futura Exposició.

L'ovació tributada al senyor Pich fou en extrem calurosa.

Fumar en el teatre

En cap altra ciutat del món — ni a Madrid, poble que aquí molts creuen un poble per a riure — es dona el cas vergonyós que en un teatre de Barcelona s'ha donat l'altre dia. Un dels cantants, ídol del públic, s'adelantà a la bateria a demanar a la gent que omplia el teatre, que fessin el favor de no fumar, perquè als

LA QÜESTIÓ DEL DIA

— Què canvia de casa?
— Si, fill, no m'agrada tenir gent a sota.

actors els era materialment impossible seguir el seu treball.

Veritablement, fumar en una sala d'espectacles és donar prova de la més lamentable incultura, de la pitjor educació. Ja és una vergonya que'n les sales d'espectacles s'hi vegin rétols que avisin

QUEDA TERMINANTEMENTE
PROHIBIDO FUMAR

Això, aquest rètol vergonyós, ens recorda aquell vist en un Cafè d'una república sudamericana:

SE PROHIBE TIRAR CONTRA
EL PIANISTA

Fumar al teatre, com acompanyar a crits un cuplet de l'obra que's representi, fa porc, grosser, incivil, i converteix el teatre en estable. La gent no hauria de témer a la multa, sinó al que diran les poques persones civilitzades que puguin haver-hi al teatre.

La pluja

Jo creia que la pluja era una cosa antipàtica aquí a la ciutat, odiosa, inconvenient. Però, no.

La pluja — que al camp fins fa bonic, perquè dona un to amable, íntim i recollit al paisatge, tan inhospitalari sota la cruesa del sol — és, també, convenient a la ciutat. Es convenient perquè fa més intransitables els carrers, més fastigosos, plens de llot, de fang, de bassals d'aigua.

I sempre convé adonar-se de que vivim pitjor que les bèsties. Potser així s'hi posarà remei.

PROFESSORS D'ENERGIA

An aquest món tots els que som aficionats a llegir hem tingut una hora tonta, que equival al *quart d'hora* de les dones—elles amb la menor quantitat de temps en tenen prou per a fer un disbarat.—Afortunadament aquesta hora tonta nostra no té fatals conseqüències.

En aquestes hores tontes, nosaltres, hem llegit algun que altre llibre d'aquells dos vius *professors d'energia*—com si es pogués ensenyar energia com s'ensenyava francès!—En Marden i En Smiles, que tantes destroces han fet entre els homes ximpls,

que són la majoria dels homes, i que tants diners han fet guanyar als seus autors.

Aquests llibres, ben mirat, tenen més gràcia que els de cap humorista. Pòrten títols tan humorístics com aquests: *Siempre adelante!*—que sembla el final del discurs d'un *caudillo* més o menys *revolucionario*.—*La alegría del vivir*—l'alegria del *viuir* entre comerciants, lladres, advocats, policies, treballant com un negre per a mal menjar i beure pitjor.—*Defiende tus energias*—si és que te'n queden, que ho veig difícil!—*Abrirse paso*—cosa que tothom te l'aconsella, però ningú t'ajuda a fer-la.—*Ayúdate a tí mismo*—que si no t'ajudes tu, ja estàs ben fresc!

Aquests llibres, encara que algú se'ls prengui en *serio* malgrat la seva tonteria, han fet més mal que una pedregada i han despertat en l'home els instints més vils i la més fastigosa de les filosofies: l'instint de conquesta, de rapinya, d'abusar del dèbil; la filosofia de la clatellada, d'endavant les atxes, amunt i crits i caigui qui caigui.

La vida, segons aquests *professors d'energia*, és l'explotació de l'home per l'home, la mort de tot sentiment digne, la baralla perpètua.

I an això, senyors, a donar tals consells, no hi ha dret!

XARÀU

L'HOSTE NOU

- Ja sóc aquí! I em sembla que aquesta vegada patirem!

Fer llevar d'hora als ganduls.

Fer treballar alien.

Tancar les sogres dintre la gàbia.

Posar morrió a certes porteres.

que les senyores
gossat al carrer.

Obligar a les nenes maques a dur
la faldilla com més curta millor.

ROMEA

Vacances reials és el títol de l'obra que En Soldevila ens ofereix al «Romea». Heu's aquí una estrena interessant, potser la més interessant de la temporada, ja que—defectuosa l'obra, o no—foragita d'aquell escenari l'oloreta d'escudella i carn d'olla que s'hi acostuma a sentir sempre.

Perquè a l'escenari aquest del «Romea» s'hi ha fet sempre broma, però no s'hi ha fet mai humorisme. Si s'ha de jutjar al teatre català per la majoria d'obres que s'estrenen al «Romea», és un teatre de barriada.

Potser aquestes *Vacances reials* no són lo que esperàvem de l'autor de *Civilitzats, tanmateix*. Però sempre resulta una obra digna i d'una elegància de diàleg i d'intenció veritablement singulars.

La interpretació, només que discreta.

TÍVOLI

Aquí tenim altre cop la companyia de revistes i grans espectacles que dirigeix l'Eulogi Velasco. Han representat *Arco Iris* No en parlem perquè no es tracta d'una estrena. Però diem-ne una cosa: ara resulta que aquesta obra no és d'En Tomàs Borrás, sinó del senyor Marius Vitoria. An En Tomàs Borrás se'l coneix més per aquell ris que li penja damunt el front com un ex voto, que per les seves obres. Amb lo del ris no hi tenim res a dir, però, home de Déu! el firmar l'obra d'un altre jo és una cosa més seria.

GOYA

El timbre d'alarma és una obra deliciosa, mixta de comèdia i vodevil, d'Hennequin i Coolus. Una comèdia fina, elegant, graciosa, espiritual, que serveix per a destacar les condicions d'aquesta companyia Díaz-Artigas, que és una companyia excepcional.

ELDORADO

La Luz de Bengala. Paso, un senyor que a Madrid passa per comediògraf, però que aquí no el passem de cap manera. Guerrero, un senyor que a Madrid passa per music, i aquí, entre certa gent, també. A Madrid aquesta *Luz de Bengala* va obtenir un sorollós pateig. Aquí aquella certa gent—públic burgès, acostumat a les pel·lícules Gaumont i a les cupletistes, és a dir, públic inferior—aguanta la llauna.

Jo no he vist una cosa més idiota, més absurda, més avorrida, que aquesta obra. Pertany an aquest gènere d'obres que no s'escruien, es defequen. Al parlar de l'obra hi junto la música també, que per a mí no és música: és una altra cosa difícil de dir en les planes d'un periòdic.

BARCELONA

Quan un no sap que dir d'una obra, assegura molt formalment que és tracta d'una obra honorada. Jo no hi crec en l'honradesa d'una obra teatral. Honorada és tota obra hermosa, interessant. Quan pesa, quan és avorrida, quan està mancada d'enginy o d'interès, és de lo més deshonrat que corre.

Aquest *Pan nuestro* del senyor Hernández, és una d'aquelles obres de les que, quan un no sap que dir-ne, o no vol dir lo que en sap, diu que és una obra honorada.

POLIORAMA

La copa del olvido, és una comèdia dels senyors Paradas i Giménez motllo madrileny, és a dir, xistu, retruc, *calembour* a tot drap. Es veu que el poble de Madrid està molt trist i convé alegrar-lo. Ara que, pobre d'ell si s'alegra amb coses com la *La copa del olvido*.

NUEVO

An aquest teatre, després de debutar En Peñalver, segueixen triomfant l'Emili Vendrell i *Los mosqueteros del Rey*.

ESPAÑOL

A «l'Español» han estrenat una obra (?) que ja havíem tingut la desgràcia de sentir en castellà: de les dues maneres resulta una cosa grotesca, xavacana i de mal gust. Es possible que En Bergés, com que ha estat a Rússia, pensi lo contrari, però va per ell el pollastre!

CÓMICO

En Rojas ha estrenat una traducció castellana de *Batalla de reines*. Jo no veig, a Catalunya, la necessitat d'aquestes traduccions. Però no tothom ha de pensar de la mateixa manera.

Sembla, de totes maneres, que al públic no el va interessar la traducció, perquè ha sigut retirada del cartell.

BOB

ARA VA BÉ

Això de les exposicions d'art es va arrencant que dona gust; al «Saló Parés» En Drudis Biada ocupa tots els panys de paret; a les «Laietanes» En Pasqual Monturiol s'ha emparat de tres sales.

Ara va bé!

Per cert que En Drudis ha fet molt de camí en un any encara no; jo, francament, quasi ni el coneixia; és més home, més mascle, més resolut; pinta uns olis que Déu-n'hi-dó i unes aquarel·les de primera. Es veu ben clar que entén el paisatge i que aviat acabarà d'entendre la figura, perquè es va acostant cada dia al model de carn i ossos. Triant i remenant de la seva parada, tan ben sortida, em quedaria amb mitja dotzeneta de coses: el *Jardí de la Coma*, *Matí d'estiu*, *Contrallum*, *La cala encantada*, *Arrabal* i potser el *Cap d'estudi*, amb tot i que em sembla no prou estudiat.

**

«Roda el món i torna al Born». Això és el que ha fet En Pasqual Monturiol, el qual després de córrer la Ceca, la Meca i la Vall d'Andorra, sempre pintant, ha tornat entre nosaltres per a obrir a les «Galeries Laietanes» una exposició espeterrant pel nombre i la qualitat de les obres reunides. Quina tasca tan ferma, cavallers, la d'aquest artista, d'aquest poeta robust del treball, que treballa com ningú!

Els models d'En Monturiol són seus exclusivament: treballadors del moll, pescadors de l'art, gitanetes hu-

mils és a dir, models autèntics; és el pintor del poble, que el sent, que el veu i que l'interpreta amb una gran sinceritat.

Sinceritat he dit? Heu's aquí el secret de l'artista, el barnís de simpatia que fa ressaltar les seves pintures. Davant l'obra poemàtica d'En Monturiol, l'esforç humà esdevé dignificat i perpetuat, i la tasca quotidiana es converteix en l'exercici d'un sacerdoti dolorós.

—Ui, ui, ui! que fila prim!— dirà alguna llegidora d'aquelles que els hi agraden les xerrameques picantes—i tindrà raó pobreta.

Altrament, si En Monturiol em dongués a triar una pintura seva, em posaria en un compromís, perquè em trobo com al personatge aquell de *Los dioses del Olimpo*:

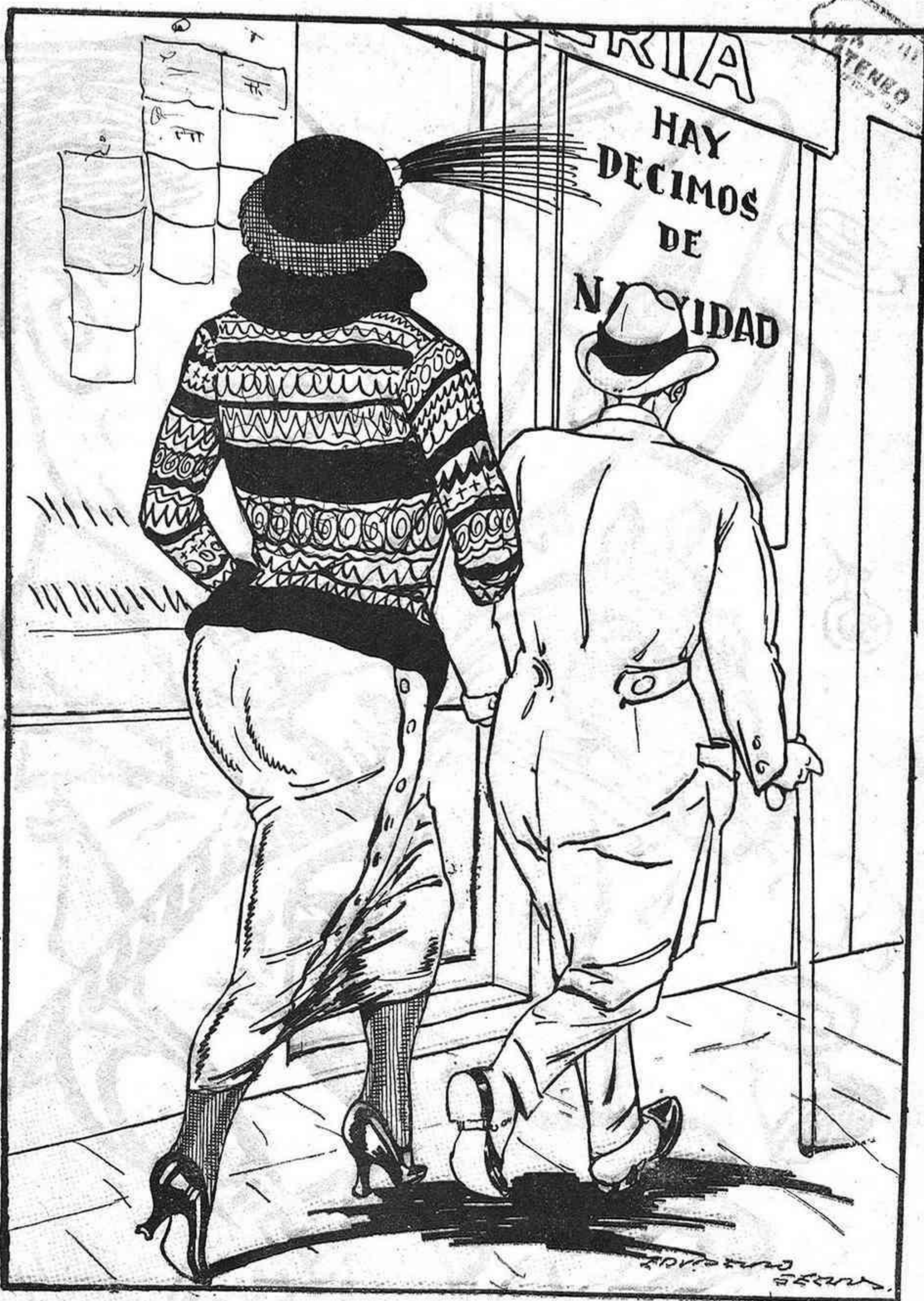
Me gustan todas, me gustan todas, me gustan todas en general

Això no vol dir que no trobi superior *El pare*, fent un petó al seu fill, per la força expressiva que té; les dues gitanes, *Finita* i la *Perla negra*, d'una gran qualitat i aquells *Baturro* i *Don Enrique de Castilla*, que fins semblen germans, els quals si no els vigilen, tinc por que fugin del marc i ens els trobem per la Rambla.

**

De la barreja exposada a la «Galeria Antonietti» en puc esmentar poqueta cosa; una *Manola* maqueta, d'En Gras; un retrat d'En Camps, més ben pintat que paregut amb l'original i unes *Marines* brillants de color, pintades per En Navarro Fargas, i prou!

C. ARBÓ

L'EVANGELI EN ACCIÓ

— I no se'n està anya el teu marit de que vagis tant amb mi?
— No, perquè la mà esquerra ha d'ignorar sempre lo que fa la dreta.

La nova rica

Pel passeig passa un infant, de la mà d'una dona modestament habillada, duent lligada a la munyeca un globus enorme amb un anunci estampat a la goma.

Un altre infant de la mà d'una senyorassa en porta un altre amb el seu gall i estel corresponents, també estampats, però petit, del tamany que les venen per tot arreu. Li'nfant al veure la diferència d'un a l'altre —com tots els infants, mestre en comparar— en vol un de gros, del tamany enorme del de l'altre infant. Per a obtenir-lo el demana amb la peculiar manera que te-

nen totes les criatures; pregant, plorant, cridant, no volguent caminar.

La senyora, molt senyora mare segle XX i més senyora dama barcelonina de *post-guerra* després de pegar-li un boletet per haver-la embrutat una mica, li diu: «Vamos pequeño, has el favor. No bes que aquella bomba es tan grande porque está llena de gas pobre?»

PERE PERMANYER

Aquest número ha passat per la prèvia
censura militar

DE LA FESTA NACIONAL

El toro.—Em sembla que amb aquest Cañero patirem de debó.

En Pepe Chil

En Pepe Chil és mort!

Fou un dels empresaris més populars de Barcelona. La redacció dels seus programes del vell «Tívoli» quedarà com una de les coses més gracioses d'aquesta vida. Fou home intel·ligent i actiu.

Descansi en pau.

A l'Ajuntament hi ha molta marò...
Jo sé qui de por ni menja calent,
esperant que vingui la gran inspecció
de l'Ajuntament.
Els ex-regidors que havien pecat
estan que no els toca la camisa al cos.
Potser algun d'ells sigui engarjolat
que rossegui l'os.

Després encara hi hauran descontents que fan córrer el poc entusiasme que hi ha a Terrassa per les coses de la Monarquia. Ningú es recorda del Palau en construcció? Doncs, què volen dir les 1.379 pessetes recaptades a la «ciutat del fum»? Ben bé, ben bé, ja n'hi ha per a pagar un centenar de camins de sorra.

Demés, En Sala està trist i una visita règia podria ésser molt possible davant de tanta esplendidesa.

A Cajigal (Venezuela) morí un súbdit espanyol, i han comunicat al Govern Civil que tots els seus béns serviren per a pagar l'enterrament. I això vol dir que se li feren els honors com a un ric i que ell era molt pobre.

Si s'hagués tractat d'un potentat que deixava molts diners ens haurien avisat? Es innegable que no.

Varen trobar un home mort, pobrement vestit. Els diaris diuen era un pobre i que tenia uns setanta anys.
Això és pobresa? Això és un tresor de vida oblidat.

Venia el rei, i era gran la bum-bum que s'aixecava parlant del palau que s'estava construint. Aquesta vegada, ni se'n parla. El mòbil primordial de la visita demés dels *lazos* de concòrdia, és l'Exposició del Moble.

Fet i fet, ens sembla que aquesta vegada, —com tot rei que desitja la prosperitat del poble— li farà més bon efecte l'Exposició, que no pas el llegendari palau convertit en torre de Babel.

Tornem-hi. Aquest cop ens hi obliga el dret a la vida, perquè hem tornat a caure de cap en un dels esborancs oberts amb motiu d'allò de les obres públiques.

Sots per aquí, ponts per allà i munts de terra, de fustam i d'escombraries per tot arreu.

Per Déu, senyora donya Comissió de Foment! Si molt bé trobem que s'apressin a terminar les obres del Saló de Cent amb motiu de la visita dels reis, molt més bé ho trobaríem que es donguessin pressa en tornar a la ciutat llur paper decent.

Molt bé deia aquell taberner del carrer de Borrell:

—M'han atrinxerat el bar; no ve ningú. Lo únic que no deixa de venir, és el rebut de la contribució.

Això de la C. M. del T. com més va més partidària es torna de la brometa espesa.

Molt bé, que hi hagi una entitat justiciera per a posar a ratlla molts patrons despòtics i també a molts dependents ganduls o llargs de dits.

Ara, que també ens sembla que no hi ha dret a fer la guitza als uns i als altres i després de nombrar ponències, i més ponències no s'arribi a res, com si els interessats fossin d'aquells que totes els ponen.

Envenenamiento? No se sap; per lo tant, cal esbrinar-ho, perquè, si bé no hi ha intervingut cap princesa Nadie, és just també que la víctima no sia considerada com un *Don Nadie*.

L'Estela. Heu's aquí una revista de societat que ens ha sobtat en gran manera. L'edita «La Violeta de Clavé», que avui dia potser és l'únic chor que s'aparta de la carrincloneria que impera en tots els altres. Amb una senzilla i artística portada d'En Pere Calvo i amb importants articles sobre musica popular, —demés del seu aspecte que s'aparta de tots aquells butlletins que talment fan l'efecte d'un prospecte d'específics— aquesta revista posa de relleu la força cultural de dita Entitat que rendeix tribut al gran mestre, sense eixorques actuacions de poble sense gust.

La ploma de l'amic Perarnau fa revivre la bona obra claveriana, com la batuta del mestre Gordà ha sapigut portar el chor a la davantera de tots els que tenen molt a fer per a arribar a seguir *comme il faut* l'obra d'En Clavé.

L'estropici comès a les Rambles per l'empresa del «Gran Metropolità» sembla que toca al seu terme; doncs ja s'està foradant la Rambla de les Flors fins davant de la Virreina, on hi haurà l'estació soterrània.

Per cert que trobo d'allò més bé el tresllat de les floristes al tros de Canaletes, on no entrebanquen el pas de ningú amb els fòtils addicionals de les parades.

Jo les hi deixaria, francament.

Respostes pagades

R. A. i J. Tonella: Vindrem i jutjarem. —E. Plana: Les planes d'aquest setmanari sempre acullen les coses planeres.—Joan Plana: Planejarem els seus versos i aniran quasi tots.—P. Permenyer: Anirà a L'Almanac Mercès —Vicents Andrés: Anirà i amb molt gust.—F. Carreras Padrós: Anirà el més llarg, que és el més perfecte. —L. G.: Enviï una altra cosa de més profunditat o de més humorisme. No està malament, però tampoc està bé.—X. Alemany: Anirà, Mercès.—J. Manlleu: Pel nombre dels morts han arribat tard. Aniran al Almanac.—J. S. T.: La única cosa adequada per al número extraordinari dels morts era el seu nom. Com que no volem assassinar als nostres lectors tirem alsotles seves estupideses.—Lluís Millà: N'anirà un a cada Almanac Moltes mercès que vol dir molt bé.—M. G. C.: Una prosa ben seva per a l'Almanac ens acabarà de justificar la seva vàlua.—P. P.: Ben rebut.—Monfart: Mirarem d'arreglar-les.—Aubert, (Olot): Aquesta és la cosa que volíem.—M. O. G.—Anirà.

ATENYO GAR

Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors

BARCELONA Setembre-Octubre de 1923

Parc de Montjuich

Més de cent habitacions d'estil modern presentades per les millors cases d'Espanya i de l'Estranger.

Gran col·lecció d'objectes d'art i de mobiliaris en l'ampla Secció especial de França, en la que s'exhibirà a més a més una important aportació del guardamobles de l'Estat Francès.

Esplèndida instal·lació d'habitacions històriques reproduïdes exactament dels més famosos originals de l'art espanyol.

Riquíssima col·lecció de mobles i objectes decoratius antics, procedents de les més importants col·leccions particulars.

Nombrosíssima sèrie de tapissos antics. Dues notables col·leccions cedides per la Casa Reial. D'altres col·leccions procedents de diversos Cabildos i particulars.

Diumenge, grans festivals

Ultimas novedades

HENRY GEORGE

Un filósofo perplejo

Traducción directa del inglés, con prólogo de
BALDOMERO ARGENTE

Un tomo en rústica, pesetas 7 Encuadernado, pesetas 9

JOSÉ OLIVER BAUZÁ

LAS HIJAS DEL SOL

Un tomo: Pesetas 5

MARQUÉS DE VILLA-URRUTIA

La reina de Etruria

DOÑA MARIA LUISA DE BORBÓN INFANTA DE ESPAÑA

Un tomo: Pesetas 7

PITIGRILLI

El cinturón de castidad

Un tomo 8.º: Pesetas 4

Compre usted enseguida el popular libro

El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica para 1924

Todos los compradores de El Año en la Mano tienen una participación
al billete núm. 24.654 de la Lotería de Navidad

Precio de El Año en la Mano: Rústica, pesetas 1'50; Encuadernado, Pesetas 2

CALENDARI DE L'ERMITA per a l'any bixest 1924
PREU: 25 cèntims

Aviat! Aviat! d'aquí pocs dies es posarà a la venda

L'Esquella de la Torratxa

ALMANAC per a l'any 1924

Un volum en 8.º ple d'il·lustració amb una artística
coberta del notable dibuixant **SEGRELLES**

Preu com sempre:

Pessetes 1'50

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

L'EXPOSICIÓ DEL MOBLE ABANS DE LA VISITA

—Es cosa d'arreglar-se bé i fer patxoca, que no féssim un paper ridícul.